

A gyermekvédelmi pszichológiai alkalmasságvizsgálatok tapasztalatai

Dr. Malét-Szabó Erika Ph.D
főosztályvezető

Belügyminisztérium
Kiválasztási és Alkalmasságvizsgálati Főosztály

2025. március 6.

Az Alkalmasságvizsgálatok CÉLJA

A társadalmi cél:

„A gyermekek védelme és megóvása
a bántalmazás bármilyen formájától.”

A pszichológiai alkalmasságvizsgálat célja:

„Az alkalmas gyermekvédelmi dolgozók megerősítése,
a gyermekbántalmazás szempontjából kockázatos személyek kiszűrése”

JOGSZABÁLYI MEGALAPOZOTTSÁG – Gyvt. (2024.07.01.)

A gyermekvédelmi intézményekben foglalkoztatott személyek alkalmassági vizsgálata

10/C. §^{*} A javítóintézetbe, valamint – fenntartótól függetlenül – a gyermekotthont működtető intézménybe, a gyermekotthonba és a nevelőszülői hálózatba **vezetőként és szakmai munkakörben foglalkoztatottként** (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban együtt: gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott) az a személy nevezhető ki, ilyen munkakör ellátásával az a személy bízható meg, **foglalkoztatásra irányuló jogviszony azzal létesíthető** (a továbbiakban együtt: foglalkoztatható), **akinek alkalmasságáról a kinevezési, megbízási, munkáltatói jogkör gyakorlója** (a továbbiakban együtt: munkáltatói jogkör gyakorlója) **meggyőződik**.

E célból **a munkáltatói jogkör gyakorlója intézkedik** a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatottnak és a gyermekvédelmi intézményben lévő munkakör betöltésére kiválasztott személynek (a továbbiakban: pályázó)

- a) a Kormány rendeletében meghatározott **pszichológiai alkalmassági vizsgálaton** való részvételéről,
- b) a 10/E–10/H. § szerinti kifogástalan életvitel ellenőrzésben való részvételéről, és
- c) előző munkáltatójának a 10/I. §, nevelőszülő esetén a 66/B. § (8) bekezdése szerinti megkereséséről.

JOGSZABÁLYI MEGALAPOZOTTSÁG – Gyvt. (2024.07.01.)

10/D. §^{*} (1) A pszichológiai alkalmassági vizsgálatot a közszolgálati életpálya kidolgozásáért felelős miniszter és a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által együttesen jóváhagyott pszichológiai alkalmasságvizsgálati szakmai protokoll alapján, a **Kormány rendeletében meghatározott szervezeti és eljárásrend szerint kell elvégezni.**

(2) Nem foglalkoztatható, és **a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt alkalmatlanságra tekintettel azonnali hatállyal meg kell szüntetni, ha** a pályázó vagy a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott a pszichológiai alkalmassági vizsgálaton **alkalmatlan minősítést kapott.** A foglalkoztatásra irányuló jogviszony e jogcímen történő megszüntetése esetén végkielégítés nem jár

Ha a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott pszichológiai alkalmassági vizsgálatán korlátozott alkalmasságot állapítanak meg, a munkáltatói jogkör gyakorlója a foglalkoztatási jogviszonyt – az érintett személy foglalkoztatására irányadó szabályok szerint – **felmentéssel vagy felmondással megszüntetheti.** Ha a munkáltatói jogkör gyakorlója a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt nem szünteti meg, a további foglalkoztatás feltételeit a pszichológiai alkalmassági vizsgálat eredményére tekintettel kell meghatározni.

(3) A gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyának fennállása alatt – a Kormány rendeletében meghatározott gyakorisággal – **időszakos pszichológiai alkalmassági vizsgálaton** köteles részt venni.

191/2024. (VII. 8.) Kormányrendelet

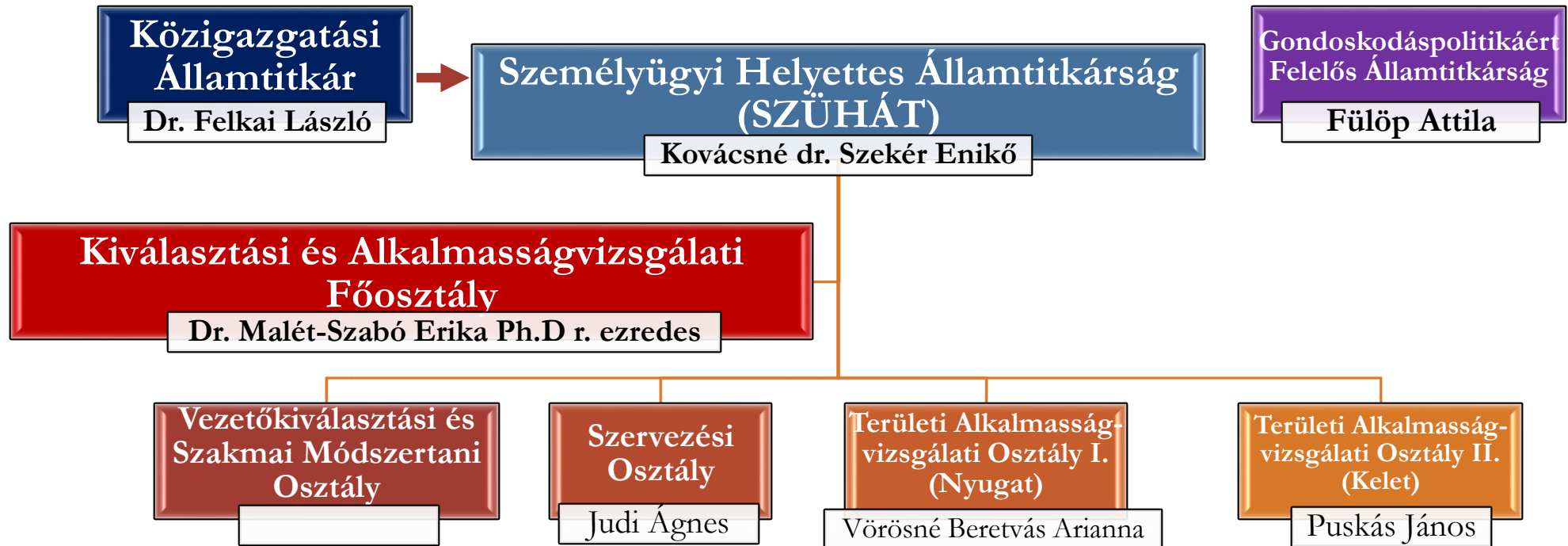
a gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott személyek pszichológiai alkalmassági vizsgálatáról

1. Értelmező rendelkezések (pszichológus)
2. A pszichológiai alkalmassági vizsgálat típusai
3. A vizsgált személyek (szakmai/vezetői)
4. A vizsgálatot végző szerv (központi, területi)
5. Az alkalmasságvizsgálat kezdeményezése (munkáltató, formanyomtatvány)
6. A vizsgált személyre vonatkozó rendelkezések (személyazonosság, kimentés)
7. Az alkalmasságvizsgálat lefolytatása (módszerek, KOMP)
8. Szakmai alkalmasságvizsgálat (minimumfeltételek, kompetenciák)
9. Vezetői alkalmasságvizsgálat (minimumfeltételek, kompetenciák)
10. Előzetes alkalmasságvizsgálat
11. Időszakos alkalmasságvizsgálat
12. Soron kívüli alkalmasságvizsgálat
13. Minősítő dokumentum (adattartalom, korlátozás)

A gyermekvédelmi alkalmasságvizsgálatok Rendszere

Hol vizsgálunk?	TERÜLETI szinten <u>Induló</u>	KÖZPONTI	
		szinten <u>Folytatódó</u>	szinten <u>Induló</u>
Kit vizsgálunk? <i>Miért vizsgálunk?</i>	SZAKMAI		VEZETŐI
Előzetes <i>(a felvételt megelőző)</i>	Területi szintű Szakmai Előzetes (TZE) →	Központi szintű Szakmai Előzetes (KZE vagy KZF)	Központi szintű Vezetői Előzetes (KVE)
Időszakos <i>(a munkavégzés ideje alatt)</i>	Területi szintű Szakmai Időszakos (TZI) →	Központi szintű Szakmai Időszakos (KZI)	Központi szintű Vezetői Időszakos (KVI)
Soron Kívüli <i>(felmerült probléma esetén)</i>		Központi szintű Szakmai Soron kívüli (KZS)	Központi szintű Vezetői Soron kívüli (KVS)

Gyermekevédelmi Alkalmasságvizsgálatok a Belügyminisztériumban

KAFO

40 fő pszich. + 33 fő assz.

TAO I. - SZOMBATHELY (2024. okt.)

- Észak-Nyugat Magyarország
- 3000 fő vizsgálat személy
- 1 fő pszich. + 2 fő assz.

TAO I. - BUDAPEST (2024. okt.)

- Közép-Magyarország
- 4000 fő vizsgálat személy
- 10 fő pszich. + 5 fő assz.

KAFO – BUDAPEST (Kp.) (2024. szept.)

- Magyarország
- 11 pszich. + 11 assz.

TAO I. - PÉCS (2024. okt.)

- Dél-Nyugat Magyarország
- 3000 fő vizsgálat személy
- 4 fő pszic. + 3 fő assz.

TAO II. - MISKOLC

(2024. nov.)

- Észak-Kelet Magyarország
- 3000 fő vizsgálat személy
- 2 fő pszich. + 2 fő assz.

TAO II. - NYIREGYHÁZA (2024. nov.)

- Kelet-Magyarország 2
- 1500 fő vizsgálat személy
- 2 fő pszich. + 2 fő assz.

TAO II. - DEBRECEN (2024. okt.)

- Kelet-Magyarország 1
- 4000 fő vizsgálat személy
- 9 fő pszich. + 6 fő assz.

TAO II. - BÉKÉSCSABA (2024. okt.)

- Dél-Kelet Magyarország
- 2000 fő vizsgált személy
- 1 fő pszich. + 2 fő assz.

WWW.TERKEPEK.NET

Az alkalmasságvizsgálat folyamata

Munkáltató

Vizsgálat **kezdeményező** dokumentum kitöltése és megküldése a KAFO-nak

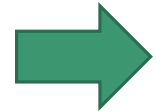
Elrendelő lap

Vizsgálatot végző szerv

Tájékoztatja a munkáltatót az alkalmasságvizsgálat helyszínéről és időpontjáról

Munkáltató

Tájékoztatja a **vizsgált személyt** az alkalmasságvizsgálat helyszínéről és időpontjáról, időtartamáról
3 nappal a vizsgálat előtt

Vizsgált személy

Megjelenik, részt vesz az alkalmasságvizsgálaton (30/90 napon belül)

- 1 napos
- 3 napos (előzetes vezetői)

A vizsgált személy vizsgálata

Minősítő lap (UTÓLAG!)

Vizsgálatot végző szerv

Tájékoztatja a munkáltatót az alkalmasságvizsgálat **minősítésről**

Vizsgálatot végző szerv

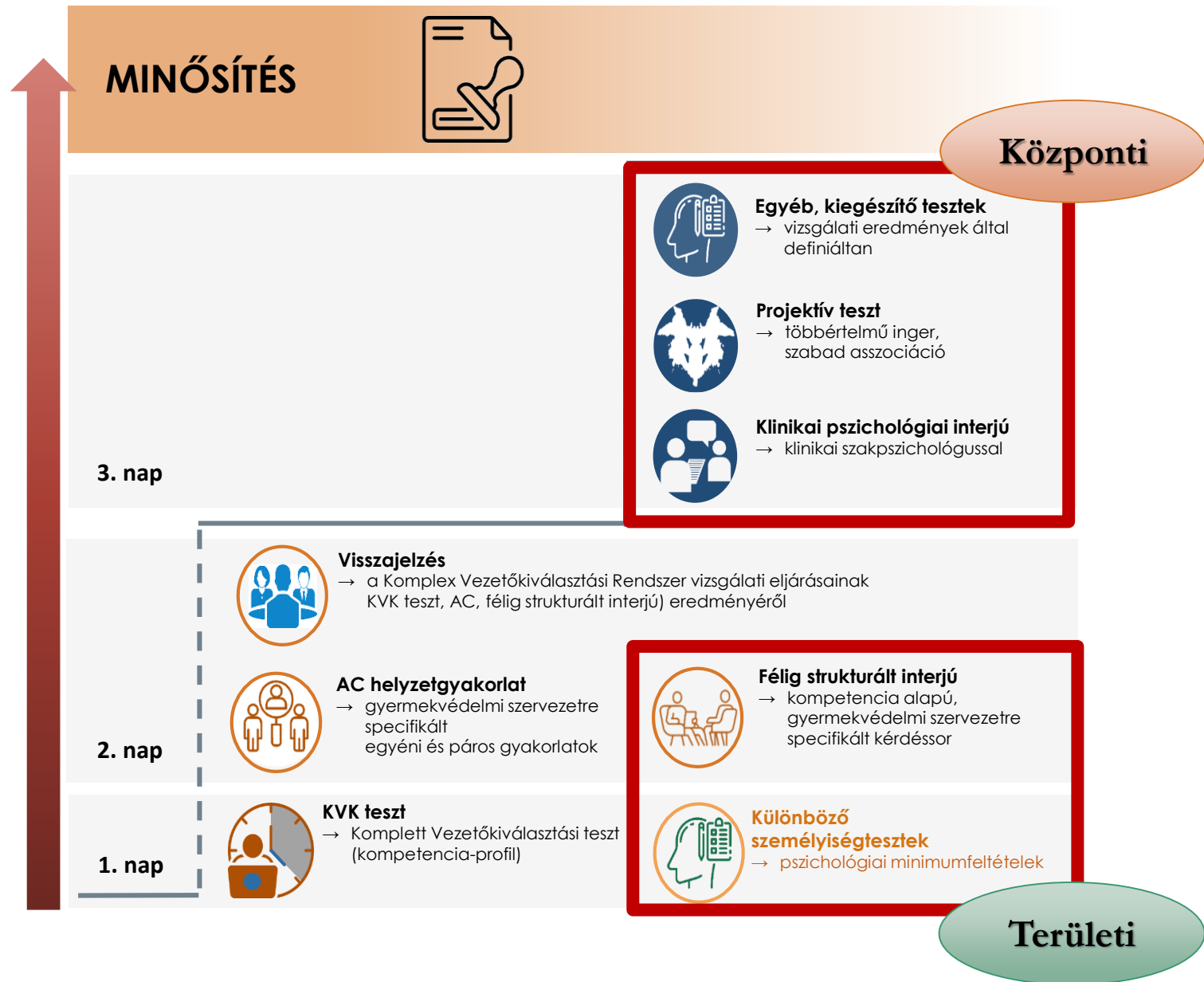
Tájékoztatja a **vizsgált személyt** az alkalmasságvizsgálat **minősítésről**
(munkáltató/ ügyfélkapu/ személyesen)

Munkáltató

Tájékoztatja a vizsgált személyt az alkalmasságvizsgálat minősítésről

A Vizsgálat

- Előzetes tájékoztatás!
- 1 napos vagy 3 napos
- Minősítés később

**AZ
ALKALMATLAN
MINŐSÍTÉS OKA**

191/2024. (VII.8.)
Korm. rendelet 1.
melléklet

A PSZICHOLÓGIAI ALKALMASSÁG FELTÉTELEI (MINIMUMFELTÉTELEK)

1. A SZEMÉLYISÉG EGÉSZÉVEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

1.1.	Kiegyensúlyozott pszichés állapot
1.2.	Életkornak megfelelő érettség
1.3.	Átlag feletti érzelmi-indulati kontroll
1.4.	Átlag feletti érzelmi intelligencia
1.5.	Átlagos pszichés terhelhetőség, stresszel való megküzdési képesség
1.6.	Átlagos alkalmazkodási képesség
1.7.	Teljesítménymotiváció

2. KOGNITÍV KÉPESSÉGEKKEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

2.1.	Átlagos intellektuális képességek
2.2.	Átlagos figyelmi, képességek

3. TÁRSAS KÉSZSÉGEKKEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

3.1.	Átlag feletti szóbeli kommunikációs készségek
3.2.	Átlagos írásbeli kommunikációs készségek

4. TÁRSADALMI NORMÁKNAK VALÓ MEGFELELÉS

4.1.	Átlag feletti felelősségtudat
4.2.	Szabálykövető, fegyelmezett magatartás, melynek keretében elvárt a vizsgálatok során való együttműködés, azok szabályainak a betartása, a tesztek értékelhető kitöltése
4.3.	Élettörténete mentes a kóros függőségektől (pl. játékszenvedély, alkoholfüggőség, drogfüggőség stb.)
4.4.	Élettörténete mentes öngyilkossági kísérlettől, öngyilkosságra utaló magatartástól
4.5.	Élettörténete mentes a szexuális devianciáktól

**AZ
ALKALMATLAN
MINŐSÍTÉS OKA**

191/2024. (VII.8.)
Korm. rendelet 1.
melléklet

AZ EGYSÉGES KÖZSZOLGÁLATI ALAPKOMPETENCIÁK

EGYÉNI

1.	Szabálykövetés
2.	Önállóság
3.	Határozottság, magabiztosság
4.	Hatékony munkavégzés
5.	Problémamegoldó készség
6.	Döntési képesség
7.	Felelősségvállalás
8.	Pszichés terhelhetőség
9.	Érzelmi intelligencia

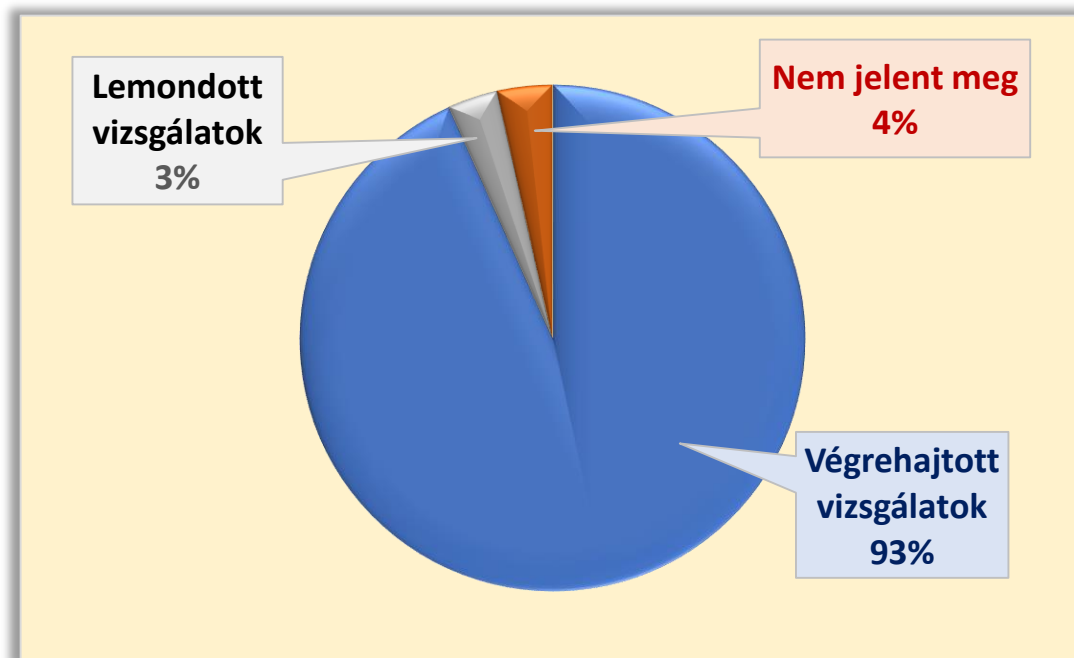
TÁRSAS

10.	Kommunikációs készség
11.	Konfliktuskezelés
12.	Együttműködés

Eddigi Eredményeink

2025.02.28-ig

ÖSSZES VIZSGÁLATOK SZÁMA	
Végrehajtott vizsgálatok	2954 db
Lemondott vizsgálatok	102 db
Nem jelent meg	111 db
ÖSSZESEN	3167 db

Belépés Szakmai munkakörbe

TERÜLETI SZAKMAI ELŐZETES (ÖSSZESEN: 1551 FŐ, Várakozik: 1036 FŐ)
Alkalmatlan (224 fő – 14,4%)
Szakmai munkakörre próbaidőre alkalmazható (1327 fő – 85,6%)

88%-a a pályázóknak
megkezdheti a próbaidős
munkát!

KÖZPONTI SZAKMAI ELŐZETES <i>ha az „alkalmatlan minősítéssel” nem ért egyet</i> (Összesen: 50 fő, az alkalmatlanok 22,3%-a)
Alkalmatlan (11 fő – 22%)
Szakmai munkakörre alkalmas (39 fő – 78%)

Elkezdhet dolgozni!

KÖZPONTI SZAKMAI ELŐZETES <i>próbaidő vége előtt</i> (Összesen: 211 fő, az alkalmasok 16%-a)
Alkalmatlan !! (4 fő – 2%)
Szakmai munkakörre alkalmas (207 fő – 98%)

Dolgozik tovább!

Szakmai munkakörben dolgozók

Ha a
munkáltató
szerint
**MINDEN
RENDEN**
van!

TERÜLETI SZAKMAI IDŐSZAKOS (ÖSSZESEN: 780 FŐ, Várakozik: 8591 FŐ)
Központi alkalmasságvizsgálat szükséges (48 fő – 6,2%)
Szakmai munkaköre alkalmas (732 fő – 93,8%)

KÖZPONTI SZAKMAI IDŐSZAKOS <i>ha a minősítés: „központi vizsgálat szükséges”</i> (Összesen: 6 fő, a várakozók 12,5%-a)
Alkalmatlan (0 fő)
Szakmai munkakörre alkalmas (5 fő – 83%)
Korlátozottan alkalmas (1 fő – 17%)

Dolgozik tovább!

Időszakos

Ha a
munkáltató
szerint
PROBLÉMA
van!

KÖZPONTI SZAKMAI SORON KÍVÜLI (ÖSSZESEN: 26 FŐ, Várakozik: 26 FŐ)
Alkalmatlan (2 fő – 7,7%)
Szakmai munkakörre alkalmas (20 fő – 76,9%)
Korlátozottan alkalmas (4 fő – 15,4%)

Dolgozik tovább!

Időszakos

Feltételekkel dolgozhat tovább!

Időszakos

Vezetői munkakör

Belépés

KÖZPONTI VEZETŐI ELŐZETES
(ÖSSZESEN: 49 FŐ, Várakozik: 12 FŐ)

Alkalmatlan
(1fő – 2%)

Vezetői munkakörre alkalmas
(48 fő – 98%)

Dolgozó Vezető

Ha a
munkáltató
szerint
**MINDEN
RENDBEN**
van!

Ha a
munkáltató
szerint
PROBLÉMA
van!

KÖZPONTI VEZETŐI IDŐSZAKOS
(ÖSSZESEN: 281 FŐ, Várakozik: 182 FŐ)

Alkalmatlan
(2 fő a nyári vizsgálat során – 0,7%)

Vezetői munkakörre alkalmas
(274 fő – 97,5%)

Dolgozik tovább!

Szakmai munkakörre alkalmas
(0 fő)

Korlátozottan alkalmas
(5 fő – 1,8%)

**Feltételekkel
dolgozhat!**

KÖZPONTI VEZETŐI SORON KÍVÜLI
(ÖSSZESEN: 0 FŐ, Várakozik: 0 FŐ)

Alkalmatlan

Vezetői munkakörre alkalmas

Dolgozik tovább!

Szakmai munkakörre alkalmas

Dolgozhat tovább!

Korlátozottan alkalmas

**Feltételekkel
dolgozhat!**

Tapasztalatok: Pszichológiai rizikófaktorok

Hazai gyakorlati tapasztalatok és tudományos kutatási eredmények alapján:
a gyermekvédelmi alkalmasságvizsgálatok a személyiség működésének egészére terjednek ki
az alábbi rizikófaktorok kiemelt és egyben célzott vizsgálatával:

- Gyermekkori **traumák**: főként az érzelmi elhanyagolás;
- **Kötődési zavarok**: infantilis kötődési vágy;
- **Maladaptív megküzdési stratégiák**: externalizáló (düh és agresszió) vagy internalizáló (szorongás, depresszió) viselkedés;
- **Alacsony színvonalú érzelmi intelligencia**: különösen az alacsony színvonalú empátias készség;
- **Társas készségek csökkent volta**: magányosság;
- **Éretlen személyiség**;
- **Kognitív torzítások**: a gyermekbántalmazással, illetve a szexuális erőszakkal kapcsolatos a felelősség csökkentését, hátrítását célzó hiedelmek, racionalizációk;
- **Szexuális problémák**: éretlen szexualitás, szexuális élet zavarai, deviáns szexuális fantáziák /pedofil tartalom/, gyermekek iránti szexuális érdeklődés;
- **Személyiségzavarok (nárcisztikus, antiszociális)**;
- **Rejtőzködő, disszimulációs viselkedés**

Összegzés

- **Köszönet az együttműködésért!**
- A cél közös: alkalmas kollégákkal működtetni a gyermekvédelmi rendszert
- A **nevelőszülők alkalmasságvizsgálatát kiemelten** kezeljük (2 héten belül központi vizsgálat)
- Az **előzetes alkalmasságvizsgálatokat** is kiemelten kezeljük (vezetők esetében 2 héten belül 3. nap)
- A **soron kívüli alkalmasságvizsgálatokat is kiemelten** kezeljük, de kell hozzá a kivizsgálásuk eredménye
- Rendkívül fontos lenne a **meglévő kollégák fejlesztése illetve támogatása!**
- **191/2024. korm.r. módosításán dolgozunk!**

Köszönöm
a figyelmet!

Dr. Malét-Szabó Erika Ph.D
Tel: +3630/234-8606
erika.malet-szabo@bm.gov.hu